

Välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/66/EL kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta ettevõtjasisese üleviimise korral (ELT L 157, 27.05.2014, lk 1–22) alusel antud ettevõttesiseselt üleviidud töötaja elamisloa (edaspidi *ettevõttesiseselt üleviidud töötaja elamisluba*) alusel võib Eestis viibida ettevõttesise üleviimise eesmärgil selle elamisloa kehtivusaja jooksul.“;

2) paragrahvi 49 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viibimisaja pikendamisest keeldumisel teavitatakse välismaalast viibimisaja pikendamise keeldumise õiguslikust alusest.“;

3) paragrahvi 53 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viibimisaja ennetähtaegsel lõpetamisel teavitatakse välismaalast viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise õiguslikust alusest.“;

4) paragrahvi 60 lõikes 3 asendatakse sõnad „180-päevase“ sõnadega „365-päevase“;

5) paragrahvi 60 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Välismaalase kogu viibimisaeg pikaajalise viisa alusel ei tohi ületada 365 päeva 730 järjestikuse päeva jooksul, kui välisleping ei sätesta teisiti.“;

6) seadust täiendatakse §-ga 62³ järgmises sõnastuses:

„§ 62³. Pikaajalise viisa taotluse õiguslik mõju

Kui välismaalane on taotlenud pikaajalist viisat käesoleva seaduse §-s 91¹ sätestatud korras, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.“;

7) paragrahvi 66 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa andmisest keeldumisel teavitatakse välismaalast viisa andmisest keeldumise õiguslikust alusest.“;

8) paragrahvi 67 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Pikaajalise viisaga määratud viibimisaega pikendatakse lühiajaliseks Eestis töötamiseks tingimusel, et välismaalase kogu viibimisaeg pikaajalise viisa alusel ei ületa 365 päeva 730 järjestikuse päeva jooksul ning lühiajaliselt Eestis töötav välismaalane pikendab töölepingut sama tööandjaga või asub tööle teise tööandja juurde.“;

9) seadust täiendatakse §-ga 68¹ järgmises sõnastuses:

„§ 68¹. Viibimisaja pikendamine seoses välismaalase lühiajalise Eestis töötamisega

(1) Kui välismaalane taotleb viisaga määratud viibimisaja pikendamist käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹ alusel, peab tema lühiajaline Eestis töötamine olema eelnevalt Politsei- ja Piirivalveametis registreeritud.

(2) Kui välismaalase viibimisaega pikendatakse käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹ alusel, võib pikendada välismaalase abikaasa, alaealise lapse ja täisealise lapse, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, viibimisaega samadel tingimustel nagu nimetatud välismaalasel.

(3) Kui välismaalase lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud ja tema viibimisaega pikendatakse käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹ alusel, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viibimisaja pikendamisel pikaajalise viisa.“;

10) paragrahvi 69 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui välismaalane on taotlenud viibimisaja pikendamist viisa kehtivusajal, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.“;

11) paragrahvi 71 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viibimisaja pikendamisest keeldumisel teavitatakse välismaalast viibimisaja pikendamisest keeldumise õiguslikest alustest.“;

12) paragrahvi 72 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ühekordse pikaajalise viisa kehtivus lõpeb:

- 1) viisa kehtivusaja lõppemisel;
- 2) viibimisaja lõppemisel, kui viisa kehtivusaeg ei lõpe varem;
- 3) välismaalase Eestist lahkumisel;
- 4) viisa tühistamisel;
- 5) viisa kehtetuks tunnistamisel;
- 6) Eesti pädeva asutuse poolt elamisloa andmisel.“;

13) paragrahvi 73 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Mitmekordse pikaajalise viisa kehtivus lõpeb:

- 1) viisa kehtivusaja lõppemisel;
- 2) välismaalasele viisaga lubatud Eestisse sisenemiste arvu täitumisest arvates viisaga määratud viibimisaja lõppemisel, kui viisa kehtivusaeg ei lõpe varem;
- 3) välismaalasele viisaga lubatud Eestisse sisenemiste arvu täitumisest arvates viisaga määratud viibimisaja lõppemisel, kui välismaalane ei lahku Eestist varem;

- 4) välismaalasele viisaga lubatud Eestisse sisenemiste arvu täitumisest arvates välismaalase Eestist lahkumisel, kui viibimisaeg või kehtivusaeg ei lõpe varem;
- 5) viisa tühistamisel;
- 6) viisa kehtetuks tunnistamisel;
- 7) Eesti pädeva asutuse poolt elamisloa andmisel.“;

14) paragrahvi 79 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa tühistamisel ja kehtetuks tunnistamisel teavitatakse välismaalast viisa tühistamise ja kehtetuks tunnistamise õiguslikust alusest.“;

15) seadust täiendatakse §-ga 82¹ järgmises sõnastuses:

„§ 82¹. Eestis viisa andmise pädevus

Viisa andmise või andmisest keeldumise Eestis otsustab Politsei- ja Piirivalveamet.“;

16) seadust täiendatakse §-ga 91¹ järgmises sõnastuses:

„§ 91¹. Viisa taotlemine Politsei- ja Piirivalveametis

(1) Politsei- ja Piirivalveametis võib pikaajalist viisat taotleda välismaalane, kes viibib Eestis seaduslikult käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–8 nimetatud alusel.

(2) Pikaajalise viisa taotlemiseks Politsei- ja Piirivalveametis peab välismaalane või tema esindaja ilmuma isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse.

(3) Välismaalane võib pikaajalise viisa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile esitada esindaja kaudu, kui välismaalase tervise seisund ei võimalda tal pikaajalise viisa taotlemiseks isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse pöörduda ning tema viimasest daktüloskopeerimisest viisa andmise või viibimisaja pikendamise taotlemisel ei ole möödunud rohkem kui 59 kuud.“;

17) paragrahv 94 tunnistatakse kehtetuks;

18) paragrahvi 96 asendatakse sõnad „kaubanduslikule vahendajale“ sõnad „välisele teenusepakkujale“;

19) seadust täiendatakse §-ga 99¹ järgmises sõnastuses:

„§ 99¹. Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva viibimisõiguse vormistamine

(1) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tulenev õigus Eestis viibida vormistatakse pikaajalise viisana.

(2) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva viibimisõiguse vormistamiseks peab välismaalane või tema esindaja ilmuma isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse.“;

20) paragrahvi 100¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamisest keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuses (edaspidi

käesolevas alljaotises *otsus*) teavitatakse välismaalast otsuse vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta.“;

21) paragrahvi 100¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalane võib esitada avalduse otsuse uuesti läbivaatamiseks (edaspidi käesolevas alljaotises *avaldus*) 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemise päevast arvates.“;

22) paragrahvi 101 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

- 1) viibimisaja pikendamise taotluse vormi ja täitmise nõuded ning taotluse esitamise tähtajad;
- 2) viisa andmise kooskõlastamiseks pädevate asutuste loetelu;
- 3) viisakleebise andmeväljale „MÄRKUSED“ kantavate riigisiseste märgete loetelu;
- 4) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva õiguse Eestis viibida pikaajalise viisana vormistamise taotlemisel esitavate andmete loetelu ja esitamise nõuded;
- 5) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva õiguse Eestis viibida pikaajalise viisana vormistamise taotluse vormi ja täitmise nõuded.“;

23) paragrahvi 101 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega pikaajalise viisa taotluse vormi ja täitmise nõuded ning taotluse esitamise tähtajad.“;

24) paragrahvi 106 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lühiajaliselt võib Eestis töötada välismaalane, kellel on seaduslik alus Eestis ajutiseks viibimiseks ning kelle töötamine on eelnevalt tööle asumist registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis.“;

25) paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise võib registreerida, kui:

- 1) välismaalasel on töökoha täitmiseks nõutud kvalifikatsioon, haridus, tervises seisund ja töökogemus ning vajalikud erialaoskused ja teadmised;
- 2) äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on Eestis registreeritud.

(1²) Lühiajalise Eestis töötamise registreerimise nõuded peavad olema välismaalase lühiajalise Eestis töötamise jooksul jätkuvalt täidetud.

(1³) Lühiajaline Eesti töötamine on lubatud kuni 270 päeva 365 järjestikuse päeva jooksul, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(1⁴) Käesoleva paragrahvi lõige 1³ ei kohaldata juhtudel:

- 1) töötamine õpetajana Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 2) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine õppejõuna Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 3) töötamine tippspetsialistina, kui välismaalasel on selles valdkonnas töötamiseks erialane ettevalmistus.“;

26) paragrahvi 106 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punkti 12“ tekstiosaga „lõike 1⁴ punktile 3“;

27) paragrahvi 106 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1⁴ punktis 3 nimetatud alusel võib lühiajalise töötamise registreerida, kui äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on olnud Eestis registreeritud vähemalt 12 kuud ning lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud tingimustele on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) äriühingul on vähemalt 65 000 eurot kapitali, mis on investeeritud äritegevusse Eestis;
- 2) äriühingu müügitulu on vähemalt 200 000 eurot aastas;
- 3) äriühingus töötavate isikute eest iga kuu Eestis makstud sotsiaalmaks on vähemalt võrdne viiekordse Eesti aasta keskmise brutokuupalga suuruse tasu korral Eestis iga kuu makstava sotsiaalmaksuga.“;

28) paragrahvi 106 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punktis 12 nimetatud“ tekstiosaga „lõike 1⁴ punkti 3“;

29) paragrahvi 106 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise võib registreerida ka juhul, kui tegemist on renditööga kasutajaettevõtja juures töölepingu seaduse § 6 lõike 5 tähenduses, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 13 nimetatud alusel.“;

30) paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 10–14 järgmises sõnastuses:

„(10) Välismaalase lühiajalise töötamise hooajatöötajana võib registreerida, kui:

- 1) välismaalane asub tööle käesoleva seaduse § 110 lõike 3 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määruses loetletud hooajast sõltuval tegevusalal;
- 2) tööandja on enne lühiajalise töötamise registreerimise taotluse esitamist sõlminud välismaalasega tähtajalise töölepingu või teinud tööpakkumise, millega väljendab tahet olla sõlmitava lepinguga õiguslikult seotud ja kohustub välismaalase tööle võtma sõlmitud lepingus või tehtud tööpakkumises kindlaks määratud tingimustel;
- 3) välismaalase majutus Eestis viibimise ajal on tagatud õigusaktides kehtestatud nõuetele vastavas eluruumis või majutusettevõttes.

(11) Hooajatöötaja käesoleva seaduse tähenduses on välismaalane, kelle alaline või peamine elukoht on kolmandas riigis ning kes viibib Eestis käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 1, 2 või 4 nimetatud alusel ning teeb hooajatööd Eestis registreeritud tööandjaga sõlmitud tähtajalise töölepingu alusel.

(12) Kui hooajatöötaja majutus on korraldatud tööandja poolt või kaudu, ei tohi majutuse maksumus olla ülemäära suur ega ebaproportsionaalne võrreldes välismaalase ühe kuu töötasuga ning majutuse maksumust ei tohi välismaalase töötasust maha arvata.

(13) Teise Euroopa Liidu liikmesriigi ettevõttesiseselt üleviidud töötaja elamisloaga on lühiajaline Eestis töötamine ettevõttesisesel üleviimise eesmärgil lubatud juhtivtöötaja, spetsialisti või praktikandina elamisloa kehtivusaja jooksul.

(14) Välismaalase lühiajalise töötamise ettevõttesiseselt üleviidud töötajana käesoleva paragrahvi lõikes 13 nimetatud juhul võib registreerida, kui:

- 1) vastuvõttev üksus kuulub väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki asuva äriühinguga samasse kontserni või on äriühingu filiaal;
- 2) välismaalane saabub Eestisse ettevõttesisesel üleviimise eesmärgil;

3) ettevõttesiseselt üleviidud töötajal on väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki paikneva äriühinguga tööleping, mille alusel vastuvõttev üksus kohustub isiku tööle võtma töölepingus kindlaks määratud tingimustel.“;

31) paragrahvi 107 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tööandja on kohustatud maksma välismaalasele, kelle lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud, tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti viimati avaldatud tööandja põhitegevusala aasta keskmise brutokuupalgaga või Statistikaameti viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalgaga, juhul kui tööandja põhitegevusala aasta keskmine brutokuupalk on sellest kõrgem.“;

32) paragrahvi 107 lõikes 1¹ asendatakse tekstiosa „lõike 1 punktis 12“ tekstiosaga „lõike 1⁴ punktis 3“;

33) paragrahvi 107 täiendatakse lõikega 1² järgmises sõnastuses:

„(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu maksmise nõuet ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine etendusasutuses loominguilise töötajana etendusasutuse seaduse tähenduses;
- 2) töötamine õpetajana Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 3) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine õppejõuna Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 4) erialane tegevus sportlase, treeneri, spordikohtuniku või sporditöötajana vastava spordialaliidu kutset;
- 5) töötamine kutseõppe või kõrgharidustaseme õppe eesmärgil praktika korras välisriigis asuva õppeasutuse või üliõpilasorganisatsiooni vahendusel või välisriigis asuva õppeasutuse suunamisel, kui see on õppeprogrammi osa;
- 6) töötamine noorteprojekti või -programmi raames, kui noorteprojekt või -programm on Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt tunnustatud;
- 7) välisriigi diplomaatilise esinduse teenindamine Välisministeeriumi loal;
- 8) välismaalase, kes on vaimulik, nunn või munk, kutsub Eestisse usuline ühendus ning see kutse on kooskõlastatud Siseministeeriumiga;
- 9) välismaalane on Välisministeeriumi poolt akrediteeritud ajakirjanik;
- 10) välismaalasel on välislepingust tulenev õigus töötada Eestis ilma selleks eraldi luba omamata;
- 11) välismaalane on lähetatud töötaja Eestisse lähetatud töötaja töötingimuste seaduse tähenduses.“;

34) paragrahvi 107¹ lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välismaalane võib Eestis tööle asuda alates samast kalendripäevast, kui tööandja on välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerinud Politsei- ja Piirivalveametis, järgmistel juhtudel:

- 1) käesoleva seaduse § 106 lõigetes 1⁴ ja 13 nimetatud juhul;
- 2) töötamine hooajatöötajana käesoleva seaduse § 106 lõikes 10 sätestatud tingimusel, kui välismaalane on viimase viie aasta jooksul töötanud Eestis hooajatöötajana ja tema lühiajalise töötamise registreerimist ei ole käesoleva seaduse §-s 109 sätestatu kohaselt kehtetuks tunnistatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetamata juhtudel võib välismaalane Eestis tööle asuda alates sellest kalendripäevast, kui Politsei- ja Piirivalveamet on teinud otsuse välismaalase lühiajalise töötamise registreerimise kohta.“;

35) paragrahvi 108 lõike 1 punktid 4–7 tunnistatakse kehtetuks;

36) paragrahvi 108 lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) välismaalane, tööandja, kasutajaettevõtja või vastuvõttev üksus on esitanud valeandmeid menetluses tähtsust omavate asjaolude kohta, on kasutanud pettust või on esitanud võltsitud dokumente.“;

37) paragrahvi 108 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalase Eestis töötamise registreerimisest võib keelduda, kui:

- 1) välismaalane, tema tööandja või kasutajaettevõtja on rikkunud käesolevat seadust ja tema karistatus nimetatud rikkumise eest ei ole kustunud;
- 2) tööandjal või kasutajaettevõtjal on maksuvõlgnevusi ja need ei ole ajatud;
- 3) tööandja või kasutajaettevõtja suhtes on algatatud pankrotimenetlus või likvideerimine, välja on kuulutatud ettevõtte pankrot või tööandjal või kasutajaettevõtjal puudub tegelik majandustegevus;
- 4) juriidilisest isikust tööandja või kasutajaettevõtja korral on juhtorgani liikme, täisühingu osaniku või usaldusühingu täisosaniku või füüsilisest isikust tööandja või kasutajaettevõtja suhtes kehtestatud ärikeeld;
- 5) välismaalase, tema tööandja või kasutajaettevõtja usaldusväärsus on põhjust kahelda.“;

38) paragrahvi 108 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui välismaalase Eestis töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 107¹ lõike 1 kohaselt ning käesoleva seaduse § 106 lõikes 1⁴ või 13 või § 107¹ lõike 1 punktis 2 nimetatud tingimus lühiajalise Eestis töötamise registreerimiseks ei ole täidetud, tunnistab Politsei- ja Piirivalveamet lühiajalise Eestis töötamise registreerimisest keeldumise asemel välismaalase lühiajalise töötamise registreerimise kehtetuks käesoleva seaduse §-s 109 sätestatu kohaselt.“;

39) paragrahvi 109 tekst loetakse lõikeks 1 ning see muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välismaalase Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks, kui ilmneb käesoleva seaduse § 108 lõikes 1 nimetatud Eestis töötamise registreerimisest keeldumise aluseks olev asjaolu.“;

40) paragrahvi 109 täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Välismaalase Eestis töötamise registreerimise võib kehtetuks tunnistada, kui ilmneb käesoleva seaduse § 108 lõikes 1¹ nimetatud Eestis töötamise registreerimisest keeldumise aluseks olev asjaolu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata, kui välismaalane töötab Eestis käesoleva seaduse § 106 lõike 13 alusel.“;

41) paragrahvi 109¹ tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata välismaalase taotluse läbivaatamise ajal, kui välismaalane taotleb käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹ alusel viibimisaja pikendamist või § 91¹ alusel pikaajalist viisat.“;

42) paragrahvi 110 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Hooajatööle esitatavad nõuded ja hooajast sõltuvate tegevusalade loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

43) paragrahvi 137 lõige 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuet, et abikaasa peab olema vähemalt kaks aastat Eestis elanud, ei kohaldata:

1) kui abikaasa on saanud elamisloa õppimiseks bakalaureuseõppes rahvusvahelise koostööprogrammi raames või riikidevahelise lepingu või kõrgkooli väliskoostöölepingu alusel või kui talle on määratud Eesti riigi rahastatav või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendium;

2) Euroopa Liidu sinise kaardi alusel Eestis elava välismaalase suhtes ja pikaajalise elaniku elamisloa omava välismaalase suhtes, kes on saanud pikaajalise elaniku elamisloa kui endine Euroopa Liidu sinise kaardi alusel Eestis elav välismaalane;

3) kui abikaasa on saanud tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks.“;

44) paragrahvi 137 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

45) paragrahvi 150 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Eelnevalt püsivalt Eestis elamise nõuet ei kohaldata, kui:

1) lähedasel sugulasel on tähtajaline elamisloa ning välismaalane ja lähedane sugulane, kelle juurde elama asumiseks elamisloa taotletakse, saabuvad Eestisse koos;

2) lähedasel sugulasel on Euroopa Liidu sinine kaart;

3) lähedasel sugulasel on tähtajaline elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks.“;

46) paragrahvi 178 lõiget 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välismaalasele, kellele on antud elamisloa töötamiseks, makstakse tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti viimati avaldatud tööandja põhitegevusala aasta keskmise brutokuupalgaga või Statistikaameti viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalgaga, juhul kui tööandja põhitegevusala aasta keskmine brutokuupalk on sellest kõrgem.“;

47) paragrahvi 178 lõige 1³ tunnistatakse kehtetuks;

48) paragrahvi 178 täiendatakse lõikega 1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1⁴) Kui tähtajalist elamisloa töötamiseks taotletakse renditöötajana, võetakse välismaalasele makstava tasu maksmise aluseks tööandja põhitegevusala asemel kasutajaettevõtja põhitegevusala, millel välismaalane tööle asub.“;

49) paragrahvi 178 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Põhitegevusala määramise aluseks on Statistikaameti Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) tähtkood. Välismaalasele makstava tasu suurus peab vastama tähtajalise elamisloa taotluse menetluse võtmise hetkel Statistikaameti poolt viimati

avaldatud andmetele ning seda korrigeeritakse tähtajalise elamisloa pikendamisel või uue esmase tähtajalise elamisloa taotlemisel.“

50) paragrahvi 180 lõiget 1 ja lõike 2 punkte 2–5 täiendatakse pärast sõna „kasutajaettevõtja“ sõnadega „või vastuvõttev üksus“ vastavas käändes;

51) paragrahvi 181 lõige 2 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

52) paragrahvi 181 lõige 8 tunnistatakse kehtetuks;

53) paragrahvi 185 täiendatakse lõikega 2² järgmises sõnastuses:

„(2²) Kui välismaalane taotleb tähtajalist elamisluba ettevõttesiseseks üleviimiseks, määratakse tähtajalises elamisloas lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele kindlaks ka Eestis registreeritud vastuvõttev üksus.“;

54) paragrahvi 188 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimuse muutmiseks ei peeta seda, kui ettevõttesiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa kehtivusajal muudetakse käesoleva seaduse §-s 190¹⁴ nimetatud juhul Euroopa Liidu liikmesriiki, kui ettevõttesiseselt üleviidud töötaja viiakse üle samasse kontserni kuuluvasse teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastuvõtvasse üksusesse.“;

55) paragrahvi 189 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimuse muutmiseks ei peeta seda, kui käesoleva seaduse §-s 190¹⁴ nimetatud juhul muudetakse ettevõttesiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa kehtivusajal Euroopa Liidu liikmesriiki, kui ettevõttesiseselt üleviidud töötaja viiakse üle samasse kontserni kuuluvasse teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastuvõtvasse üksusesse.“;

56) seaduse 3. peatüki 1. jao 4. jaotist täiendatakse alljaotisega 4² järgmises sõnastuses:

„4². alljaotis

Tähtajaline elamisluba ettevõttesiseseks üleviimiseks

§ 190¹⁴. Tähtajaline elamisluba ettevõttesiseseks üleviimiseks

Tähtajaline elamisluba ettevõttesiseseks üleviimiseks on elamisluba töötamiseks, mis antakse välismaalasele, kes viiakse töötamise või praktika eesmärgil ettevõttesiseselt üle Eestisse väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki paiknevast äriühingust Euroopa Liidu liikmesriigis äriühinguga samasse kontserni kuuluvasse äriühingusse või äriühingu filiaali (*vastuvõttev üksus*).

§ 190¹⁵. Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks taotlemine

(1) Välismaalane, kelle püsiv elukoht on väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki, esitab taotluse Eestisse ettevõttesiseselt üleviidud töötaja elamisloa saamiseks juhul, kui Eestis kavandatud viibimisaeg on kõige pikem kogu Euroopa Liidus kavandatud ettevõttesisesest üleviimise ajast.

(2) Kui Eestis kavandatud viibimisaeg on vähemalt võrdne teises Euroopa Liidu liikmesriigis kavandatud töötamisajaga, võib välismaalane esitada taotluse Eestile, kui Eesti on esimene liikmesriik, kus ettevõttesiseselt üleviidud töötaja töötamist alustab.

§ 190¹⁶. Ettevõttesiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa suhtes kohaldatavad sätted

(1) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks andmisel, pikendamisel ja kehtetuks tunnistamisel kohaldatakse töötamiseks antava elamisloa regulatsiooni, arvestades käesolevas alljaotises sätestatud erisusi.

(2) Vastuvõtvale üksusele laienevad käesolevast seadusest tulenevad tööandja õigused, kohustused ja vastutus.

(3) Välisriigis töösuhte kohta sõlmitud leping loetakse töölepinguks käesoleva seaduse tähenduses, kui see vastab töölepingu seaduses töölepingu kohta sätestatule.

(4) Ettevõttesiseselt üleviidud töötaja töösuhte kohta sõlmitud lepingule kohaldatava õiguse valikul kohaldatakse rahvusvahelise eraõiguse seadust.

§ 190¹⁷. Välismaalasele esitatavad lisanõuded

(1) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks võib anda välismaalasele, kes töötab ettevõttesiseses üleviimise raames äriühingus:

- 1) spetsialistina, kui tal on vastuvõtva üksuse tegevusvaldkondade, töövõtete ja juhtimise alased eriteadmised ning vastav kvalifikatsioon;
- 2) juhtivtöötajana, kui ta allub vastuvõtva üksuse juhatuse või nõukogu kontrollile ning juhib Eestis asutatud äriühingut, osakonda või selle allüksust;
- 3) praktikandina, kui ta omab akadeemilist kraadi ning praktika eesmärk on äritegevuse korralduse või meetoditega seotud väljaõppe saamine.

§ 190¹⁸. Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks andmise täiendavad tingimused

(1) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks võib anda, kui:

- 1) vastuvõttev üksus kuulub väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki asuva äriühinguga samasse kontserni või on äriühingu filiaal;
- 2) ettevõttesiseselt üleviidud töötajal on väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki paikneva äriühinguga tööleping, mille alusel vastuvõttev üksus kohustub isiku tööle võtma vastavalt töölepingus kindlaks määratud tingimustele;
- 3) ettevõttesiseselt üle viidud töötaja on vahetult enne äriühingu üleviimist töötanud äriühinguga samasse kontserni kuuluvas äriühingus või äriühingu filiaalis juhtivtöötajate ja spetsialistide puhul vähemalt kuni 12 kuud järjest ning praktikantide puhul vähemalt kuus kuud järjest.

§ 190¹⁹. Ettevõttesiseselt üleviidud töötajale kohalduvad töötingimused

(1) Ettevõttesiseselt üleviidud töötajale kohaldatakse järgmisi Eestis kehtestatud töötingimusi:

- 1) tööaeg;
- 2) puhkeaeg;
- 3) töötasu ja ületunnitöö hüvitamine;
- 4) põhipuhkuse kestus;

5) võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused.

(2) Ettevõttesiseselt üleviidud töötajale kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse seadust ka siis, kui see on ettevõttesiseselt üleviidud töötajale vähem soodne kui välisriigi seaduse sätted. Käesolevas lõikes nimetatud nõuete täitmise tagab käesoleva seaduse § 190¹⁴ alusel töötamise korral vastuvõttev üksus.

§ 190²⁰. Erisus töötamiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivusajast

Tähtajaline elamisluba ettevõttesiseseks üleviimiseks antakse kokku kõige kauemaks:

- 1) töötamiseks praktikandina kuni üheks aastaks;
- 2) töötamiseks juhtivtöötajana või spetsialistina kuni kolmeks aastaks.

§ 190²¹. Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks pikendamine

Tähtajalist elamisluba ettevõttesiseseks üleviimiseks võib pikendada praktikantide puhul kuni käesoleva seaduse § 190²⁰ punktis 1 ning juhtivtöötajate ja spetsialistide puhul kuni käesoleva seaduse § 190²⁰ punktis 2 nimetatud tähtaja saabumiseni.

§ 190²². Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks andmisest keeldumise täiendavad alused

- (1) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks andmisest keeldutakse, kui:
 - 1) vastuvõttev üksus on loodud peamiselt ettevõttesiseselt üleviidud töötajate Eestisse või Schengeni territooriumile sisenemise hõlbustamiseks;
 - 2) on saanud elamisloa kehtivusaja maksimaalne tähtaeg.
- (2) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks andmisest võib keelduda, kui:
 - 1) vastuvõtva üksuse suhtes on algatatud pankrotimenetlus või likvideerimine või on välja kuulutatud ettevõtte pankrot ning tööandja tegelik majandustegevus puudub;
 - 2) vastuvõtvat üksust on karistatud välismaalase ebaseadusliku töölevõtmise või töötamise võimaldamise eest.

§ 190²³. Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks kehtetuks tunnistamise ning pikendamisest keeldumise täiendavad alused

- (1) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks pikendamisest keeldutakse või luba tunnistatakse kehtetuks, kui:
 - 1) vastuvõttev üksus on loodud peamiselt ettevõttesiseselt üleviidud töötajate Eestisse ning Schengeni territooriumile sisenemise hõlbustamiseks;
 - 2) on saanud elamisloa kehtivusaja maksimaalne tähtaeg;
 - 3) vastuvõtva üksuse suhtes on algatatud pankrotimenetlus või likvideerimine, välja on kuulutatud ettevõtte pankrot või tööandja tegelik majandustegevus puudub.
- (2) Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks pikendamisest võib keelduda või loa võib kehtetuks tunnistada, kui välismaalane ei vasta enam tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks andmise tingimustele.

§ 190²⁴. Teabevahetuse korraldamine

Tähtajalise elamisloa ettevõttesiseseks üleviimiseks alast teabevahetust Euroopa Liidu liikmesriikidega korraldab Siseministeerium või valdkonna eest vastutava ministri määratud Siseministeeriumi valitsemisala asutus.

§ 190²⁵. Välismaalase tagasivõtmine ettevõttesiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa alusel

Eesti võtab tagasi välismaalase, kellele on käesoleva seaduse § 190¹⁴ kohaselt väljastatud ettevõttesiseselt üleviidud töötaja luba ja kelle luba on kehtetuks tunnistatud või aegunud ettevõttesisesel üleviimise ajal teise Euroopa Liidu liikmesriiki.“;

57) paragrahvi 280 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) majutuse asukoha ja tingimuste muutumisest, kui välismaalase lühiajaline töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel ja välismaalase majutus ei ole tagatud tööandja poolt või kaudu.“;

58) paragrahvi 285 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui välismaalase lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel ja välismaalase majutus on tagatud tööandja poolt või kaudu, on tööandja kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit välismaalase majutuse asukoha ja tingimuste muutumisest.“;

59) paragrahvi 286 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 286. Tööandja kohustus seoses välismaalase Eestis töötamisega“;

60) paragrahvi 286 lõikeid 2 ja 3 täiendatakse pärast sõna „töötamiseks“ sõnadega „kui käesolev seadus ei sätesta teisti“;

61) seadust täiendatakse §-ga 286² järgmises sõnastuses:

„§ 286². Tööandja kohustus maksta lühiajaliselt Eestis töötavale või töötanud välismaalasele hüvitist

(1) Kui välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks tööandjast või kasutajaettevõtjast tuleneval põhjusel käesoleva seaduse § 108 lõike 1¹ alusel, kohustub tööandja maksma välismaalasele hüvitist ulatuses, mis vastab töötasule, mida välismaalasel oleks olnud õigus saada lepingu tähtaja saabumiseni.

(2) Kui välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks kasutajaettevõtjast tuleneval põhjusel käesoleva seaduse § 108 lõike 1¹ alusel, võib kasutajaettevõtjat kohustada tööandjaga solidaarselt maksma välismaalasele hüvitist ulatuses, mis vastab töötasule, mida välismaalasel oleks olnud õigus saada lepingu tähtaja saabumiseni

(3) Käesoleva seaduse alusel ei maksta hüvitist ulatuses, mida välismaalasel on õigus saada töölepingu seaduse või töötuskindlustuse seaduse alusel, välja arvatud töölepingu seaduse § 100 lõigetes 4 ja 5 ning § 109 lõikes 1 sätestatud hüvitis.

(4) Välismaalane, kelle lühiajaline Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks tööandjast või kasutajaettevõtjast tuleneval põhjusel käesoleva seaduse § 108 lõike 1¹ alusel, võib hüvitise välja nõuda tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud korras.“;

62) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/66/EL kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta ettevõtjasisese ülevõimise korral (ELT L 157, 27.05.2014, lk 1–22); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/36/EL kolmandate riikide kodanike hooajatöötajadena riiki sisenemise ja seal viibimise tingimuste kohta (ELT L 94, 28.03.2014, lk 375–390).“.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) Riigilõivuseaduse paragrahvi 276 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 276. Viisataotluse, viibimisaja vormistamise ja viibimisaja pikendamise taotluse läbivaatamine“

2) paragrahvi 276 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva õiguse Eestis viibida pikaajalise viisana vormistamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot.“.

§ 3. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmine

Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) ajutise viibimisalusega Eestis seaduslikult viibival ja töötaval välismaalasel välismaalaste seaduse tähenduses;“;

2) paragrahvi 6 lõike 6 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) ei vasta ühele käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1–4¹ sätestatud tingimustest.“;

3) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 3 punktis 4¹ nimetatud isikule, kes on tööotsijana arvele võetud, osutatakse üksnes käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tööturuteenuseid.“.

§ 4. Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse muutmine

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 10¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Rahvusvahelise kaitse taotleja võib jätkata Eestis töötamist välismaalaste seaduses sätestatud korras, kui ta taotluse esitamise ajal viibis ja töötas Eestis seaduslikult.“.

§ 5. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmine

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 17 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui välismaalase teise Euroopa Liidu liikmesriigi väljastatud ettevõttesise üleviimise elamisluba tunnistatakse kehtetuks või see aegub ettevõttesise üleviimise tähtaja jooksul, võib välismaalase välja saata ettevõttesiseselt üleviidud töötaja elamisloa väljastanud Euroopa Liidu liikmesriiki.“

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2016. aasta 30. septembril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn2016

Algatab Vabariigi Valitsus2016

.....
.....